

in action
for a better world

Οδηγός Βιωματικού Προγράμματος

Φυσιολάτρες σε δράση

για την
υλοποίηση
των στόχων

in action
for a better world

Οδηγός Βιωματικού Προγράμματος

Δομή για Γ' & Δ' τάξη δημοτικού

Φυσιολάτρες σε δράση

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα πεδίου
για τη γνωριμία των παιδιών με τη φύση

Γενικό πλαίσιο προγράμματος

Η ομορφιά της φύσης και η αγάπη για τον πολιτισμό ενώνονται σε ένα δημιουργικό πρόγραμμα μέσα από το οποίο τα παιδιά εξοικειώνονται με στοιχεία της φύσης (μυρωδιές, ήχοι), ανακαλύπτουν διάφορα είδη χλωρίδας και πανίδας και απολαμβάνουν παιχνίδια στη φύση.

Πολλές φορές η έννοια της φύσης και του φυσικού περιβάλλοντος ταυτίζονται. Τι είναι όμως το περιβάλλον; Μα οτιδήποτε μας περιβάλλει! Ο αέρας που αναπνέουμε, το νερό που πίνουμε, το έδαφος που πατάμε, ακόμα και τα σπίτια, τα έργα που ο άνθρωπος έχει φτιάξει. Όλα! Μελετώντας την ανθρώπινη δραστηριότητα του παρελθόντος καταλαβαίνεις και το πλαίσιο στο οποίο κινήθηκε και εξελίχθηκε ο άνθρωπος, η τοπική κοινωνία.

Η φύση, το φυσικό περιβάλλον δηλαδή, αναφέρεται μόνο στα φυσικά στοιχεία που μας περιβάλλουν: τα φυτά, τα ζώα, τα ορυκτά, το κλίμα, τον κύκλο της ζωής και του νερού, και τις σχέσεις ανάμεσα σε αυτά τα φυσικά στοιχεία. Είμαστε εδώ, για να μάθουμε για τη φύση και το περιβάλλον. Αλλά τη φύση μπορείς να τη μάθεις ανακαλύπτοντάς την, δηλαδή αγγίζοντας, βλέποντας, ακούγοντας, μυρίζοντας, ερχόμενοι σε επαφή μαζί της.

Δεν είναι δυνατόν να μάθουμε όλα όσα μας περιβάλλουν στη φύση. Άλλωστε και όλους τους ανθρώπους που βρίσκονται γύρω μας δε γνωρίζουμε το ονόματά τους. Ήρθαμε εδώ για να ανακαλύψουμε την αξία τους ώστε να εκτιμούμαι την ύπαρξή τους ώστε να είμαστε σε θέση να την υποστηρίξουμε. Ήρθαμε να παίξουμε, να γελάσουμε, να περάσουμε όμορφα.

Τα βασικά στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος: δέντρα, φυτά, χώμα, ζώα, πουλιά, αλλά και κλίμα – αέρας, ήλιος, νερό. Ο άνθρωπος; Και ναι και όχι, αλλά το σίγουρο είναι πως τη χρειαζόμαστε για να ζήσουμε. Αναπνέουμε, τρώμε, φτιάχνουμε τα σπίτια μας, τα υλικά που χρησιμοποιούμε.

- Η ζωή υπάρχει παντού/ βιοποικιλότητα

Το βασικό στοιχείο και μέλημα της φύσης είναι η επιβίωση και η αναπαραγωγή. Όλα τα φυτά, τα δέντρα, προσπαθούν ώστε να καταφέρουν να ζήσουν και να γίνουν ακόμα περισσότερα. Η φύση, η ζωή υπάρχει παντού, ακόμα και πάνω στις πέτρες. Συνδυασμός ειδών: άλλο αντέχει περισσότερο στον ήλιο, άλλο στη βροχή, ώστε να συνδυάζουν τις δυνάμεις τους για την εξέλιξη της ζωής. Έτσι σε ακραίες συνθήκες, η ζωή με τον ένα ή με τον άλλο τρόπο θα επικρατήσει και θα συνεχίσει.

Οδηγός Βιωματικού Προγράμματος
Δομή για Γ' & Δ' τάξη δημοτικού
Φυσιολάτρες σε δράση
Περιγραφή δραστηριοτήτων

Δραστηριότητα 1η : Καλωσορίζουμε τα παιδιά

Τους ρωτάμε αν γνωρίζουν το μέρος στο οποίο βρισκόμαστε και αν γνωρίζουν τον λόγο της συνάντησης. Κρατάμε στα χέρια μας ένα αντικείμενο αντιπροσωπευτικό της περιοχής στην οποία βρισκόμαστε (πλατανόφυλλο, κλαδί από αλμυρίκι, καρπό) με αφορμή του οποίου λέμε λίγα λόγια για την ιστορία της περιοχής. Αναφερόμαστε στο θέμα της ημέρας... Θα πραγματοποιήσουμε ένα πρόγραμμα μέσα από το οποίο θα έρθουμε πιο κοντά στη φύση, βιώνοντας νέες εμπειρίες και διασκεδάζοντας. Για τον λόγο αυτό καλούμαστε να αφήσουμε την φαντασία μας ελεύθερη. Ακολουθεί συζήτηση για το τι τελικά είναι η φύση, τους λόγους που τη χρειαζόμαστε και για ποιο λόγο μας αρέσει.

Δραστηριότητα 2η : Γεια σας ήρθαμε!

Στόχος: Να χαλαρώσουν τα παιδιά και να εξοικειωθούν με τον περιβάλλοντα χώρο.

Με αντικείμενο παρμένο από τη φύση, γνωριζόμαστε με τα παιδιά και αναφερόμαστε στο θέμα για το οποίο ήρθαν.

Τα παιδιά κάθονται στο έδαφος σχηματίζοντας ένα κύκλο. Κρατάμε στα χέρια μας το ίδιο αντικείμενο ενημερώνοντας την ομάδα πως αφού το μέρος μας συστήθηκε, άρα είναι ώρα να κάνουμε και εμείς το ίδιο με τη βοήθεια του αντικειμένου.

Μαγκώνουμε το αντικείμενο π.χ ένα φύλλο ή κλαρί ανάμεσα στα πόδια μας και το μεταβιβάζουμε στο διπλανό μας, ο οποίος λέει το όνομά του. Αφού αυτός το παραλάβει με τα πόδια του, το μεταβιβάζει στο διπλανό του, μέχρι να συστηθούν όλοι. Προσοχή το αντικείμενο μας δεν πρέπει να ακουμπήσει το έδαφος και προσέχουμε να φθαρεί όσο το δυνατόν λιγότερο!

Οδηγός Βιωματικού Προγράμματος
Δομή για Γ' & Δ' τάξη δημοτικού
Φυσιολάτρες σε δράση
Περιγραφή δραστηριοτήτων

Δραστηριότητα 3η : Αναγνωρίζοντας το οικοσύστημα

Στόχος: Να ασκηθούν στην παρατήρηση, να διαπιστώσουν πως κάθε προϊόν ενός οικοσυστήματος έχει το δικό του ρόλο στη φύση, να αναγνωρίσουν την ύπαρξη τεχνητών αντικειμένων στο χώρο και να ανακαλύψουν τη σημασία της διατήρησης, της αποκατάστασης και της βιώσιμης χρήσης των οικοσυστημάτων.

Βρισκόμαστε όλοι καθισμένοι στον κύκλο. Εξηγούμε πως όλα τα στοιχεία/αντικείμενα που θα συναντήσουμε κάθε ένα έχει το δικό του ρόλο στις λειτουργίες της φύσης.

Ζητάμε κάθε φορά από πέντε παιδιά να σηκωθούν και να μας φέρουν πίσω στον κύκλο κάτι που να τους κινήσει το ενδιαφέρον και .. *(δίνουμε μια επιλογή στον καθένα), έπειτα σηκώνουμε άλλους 5 μέχρι να σηκωθούν όλοι οι παίχτες. Η κάθε 5άδα έχει στη διάθεσή της 1 -2 λεπτά.

Ο κανόνας που τονίζεται είναι πως προσέχουμε και δεν φέρνουμε τίποτα το οποίο να προκαλέσει σημαντική αλλαγή στο οικοσύστημα μας. π.χ δεν κόβουμε ένα σπάνιο φυτό.

Μαζεύονται όλοι οι παίχτες μας πάλι στον κύκλο με τα αντικείμενα τους. Ζητάμε από την κάθε 5άδα να μας τα παρουσιάσει και να σκεφτεί πώς μπορεί να βρέθηκαν αυτά εκεί. Η κάθε 5 άδα δημιουργεί την δική της μικρή ιστορία για αυτά.

Μπορούμε να βοηθήσουμε θέτοντας τις παρακάτω ερωτήσεις.

Είναι φυσικά ή τεχνητά αντικείμενα; Τα έχουμε ξαναδεί; Αν ναι που; Έχουν καμία σχέση μεταξύ τους. Άραγε θα μπορούσαν να συνθέσουν μια ιστορία για τη φύση;

* να είναι στρογγυλό, πεσμένο φύλλο, φτερό, κάτι πλατύ, κάτι άχρηστο στη φύση, κάτι χρωματιστό, κάτι χνουδωτό, δύο διαφορετικά φύλλα, ένα μισοφαγωμένο φύλλο(όχι από το παιδί!) ένα κλαδί, δύο είδη σπόρων, κάτι όμορφο, κάτι μεγάλο και κάτι μικρό, κάτι που να θυμίζει τον εαυτό σου, κάτι μαλακό, κάτι από τον άνθρωπο.

Τοποθετούμε τα αντικείμενα μας σε καλάθι για να τα ξαναχρησιμοποιήσουμε σε επόμενη δραστηριότητα.

Χρονική διάρκεια: 15'

Υλικά: καλάθια

Οδηγός Βιωματικού Προγράμματος
Δομή για Γ' & Δ' τάξη δημοτικού
Φυσιολάτρες σε δράση
Περιγραφή δραστηριοτήτων

Δραστηριότητα 5η : Αναγνωρίζοντας το οικοσύστημα

Στόχος: Να ασκηθούν στην παρατήρηση, να διαπιστώσουν πως κάθε προϊόν ενός οικοσυστήματος έχει το δικό του ρόλο στη φύση, να αναγνωρίσουν την ύπαρξη τεχνητών αντικειμένων στο χώρο και να ανακαλύψουν τη σημασία της διατήρησης, της αποκατάστασης και της βιώσιμης χρήσης των οικοσυστημάτων.

Βρισκόμαστε όλοι καθισμένοι στον κύκλο. Εξηγούμε πως όλα τα στοιχεία/αντικείμενα που θα συναντήσουμε κάθε ένα έχει το δικό του ρόλο στις λειτουργίες της φύσης.

Ζητάμε κάθε φορά από πέντε παιδιά να σηκωθούν και να μας φέρουν πίσω στον κύκλο κάτι που να τους κινήσει το ενδιαφέρον και .. *(δίνουμε μια επιλογή στον καθένα), έπειτα σηκώνουμε άλλους 5 μέχρι να σηκωθούν όλοι οι παίχτες. Η κάθε 5άδα έχει στη διάθεσή της 1 -2 λεπτά.

Ο κανόνας που τονίζεται είναι πως προσέχουμε και δεν φέρνουμε τίποτα το οποίο να προκαλέσει σημαντική αλλαγή στο οικοσύστημα μας. π.χ δεν κόβουμε ένα σπάνιο φυτό.

Μαζεύονται όλοι οι παίχτες μας πάλι στον κύκλο με τα αντικείμενα τους. Ζητάμε από την κάθε 5άδα να μας τα παρουσιάσει και να σκεφτεί πώς μπορεί να βρέθηκαν αυτά εκεί. Η κάθε 5 άδα δημιουργεί την δική της μικρή ιστορία για αυτά.

Μπορούμε να βοηθήσουμε θέτοντας τις παρακάτω ερωτήσεις.

Είναι φυσικά ή τεχνητά αντικείμενα; Τα έχουμε ξαναδεί; Αν ναι που; Έχουν καμία σχέση μεταξύ τους. Άραγε θα μπορούσαν να συνθέσουν μια ιστορία για τη φύση;

* να είναι στρογγυλό, πεσμένο φύλλο, φτερό, κάτι πλατύ, κάτι άχρηστο στη φύση, κάτι χρωματιστό, κάτι χνουδωτό, δύο διαφορετικά φύλλα, ένα μισοφαγωμένο φύλλο(όχι από το παιδί!) ένα κλαδί, δύο είδη σπόρων, κάτι όμορφο, κάτι μεγάλο και κάτι μικρό, κάτι που να θυμίζει τον εαυτό σου, κάτι μαλακό, κάτι από τον άνθρωπο.

Τοποθετούμε τα αντικείμενα μας σε καλάθι για να τα ξαναχρησιμοποιήσουμε σε επόμενη δραστηριότητα.

Δραστηριότητα 4η : Τροφική αλυσίδα

Στόχος: Να διακρίνουν τις τροφικές σχέσεις που αναπτύσσονται μεταξύ των διαφορετικών οργανισμών ενός οικοσυστήματος. Να αναγνωρίσουν την αξία αυτών των σχέσεων, να αντιληφθούν πως όσο πιο ψηλά είναι κανείς στην τροφική πυραμίδα τόσο λιγότερους οργανισμούς μπορεί να υποστηρίξει. Να ευαισθητοποιηθούν σε σχέση με τα προστατευμένα είδη, την καταπολέμηση της λαθροθηρίας και την παράνομη διακίνηση προστατευόμενων ειδών, αυξάνοντας τις βιώσιμες συνθήκες διαβίωσης. Να ενισχυθεί η συλλογικότητα και η συνεργασία, να ανακαλύψουν τις σωματικές δυνατότητες και τα όρια τους.

Οδηγός Βιωματικού Προγράμματος
Δομή για Γ' & Δ' τάξη δημοτικού
Φυσιολάτρες σε δράση
Περιγραφή δραστηριοτήτων

Μοιράζουμε στο κάθε παιδί την καρτέλα με τον ρόλο που θα έχει στο οικοσύστημα. Οι ρόλοι που δίνονται αντιπροσωπεύουν (καρπούς, φυτά, σαρκοφάγα και φυτοφάγα ζώα). Φωνάζουμε τα ονόματα των φυτών και βάζουμε τους αντίστοιχους παίχτες να σταθούν στο έδαφος, από πάνω στέκονται οι παίχτες που τρέφονται από αυτά, (τα φυτοφάγα ζώα) και από πάνω τα σαρκοφάγα.

Προσπαθούμε να σχηματίσουμε μια πυραμίδα. Τα παιδιά που είναι στην βάση κάθονται κάτω, η αμέσως επόμενη σειρά στέκεται με λυγισμένα γόνατα ακουμπώντας όμως στα παιδιά της πρώτης σειράς, το ίδιο και η τρίτη σειρά στη δεύτερη. Δύο ή τρία παιδιά αποτελούν την κορυφή της πυραμίδας αναπαριστώντας τους ανθρώπους, το γεράκι και τον αετό αντίστοιχα.

Διαβάζουμε μια ιστορία εξηγώντας στα παιδιά πως πρέπει να είναι πολύ προσεχτικοί καθώς αν κατά την πλοκή της ιστορίας αφαιρούνται κομμάτια από την αλυσίδα πρέπει να βρίσκουν τρόπους να διατηρηθούν σε αυτήν, επαναπροσδιορίζοντας την θέση τους, όσο μπορούν, βάση της καρτέλας τους.

Για παράδειγμα αν μετά από μια πυρκαγιά σε ένα δάσος καούν κάποια είδη φυτών και τα παιδιά που τα αντιπροσωπεύουν αποχωρήσουν από την πυραμίδα, τα παιδιά που «τρέφονταν από αυτά» πρέπει να θυμηθούν (βοηθούμενοι από την καρτέλα τους) πώς αλλιώς μπορούν να τραφούν και να ακουμπήσουν τον παίχτη που αντιπροσωπεύει την τροφή τους, αλλιώς αποχωρούν και αυτοί.

Η πυραμίδα μας αρχίζει να καταρρέει καθώς τα φυτικά προϊόντα αλλά και κάποια μικρά σαρκοφάγα ή φυτοφάγα ζώα αποχωρούν με αποτέλεσμα τα παιδιά που βρίσκονται στην κορυφή να χάνουν συνεχώς την ισορροπία τους.

*Λέμε μια ιστορία...

Ο ήλιος ανατέλλει και μια καινούργια μέρα ξεκινά. Τα πάντα κυλούν αρμονικά και γιατί όχι συνηθισμένα. Οι εργαζόμενοι πάνε στη δουλειά τους, τα παιδιά πάνε στο σχολείο, κορναρίσματα να ακούγονται παντού. Όλα αυτά όμως δεν φτάνουν καθόλου μέχρι το μεγάλο και καταπράσινο δάσος κοντά στην κορυφή του βουνού. Εκεί κανείς συναντά μεγάλες βελανιδιές, πεύκα και μύθ λεβάντες, δέντρα γεμάτα καρπούς και φρούτα ζουμερά, την άνοιξη κανείς μπορεί να δει πολλές κάμπιες να κάνουν γιορτή κοντά στα μεγάλα δέντρα. Πίσω από το τρίτο πεύκο μπορεί κανείς να τη δει είναι μια λιμνούλα γεμάτη ψάρια καμιά φορά πίνει νερό και μια χελώνα, στο δάσος μπορείς να συναντήσεις πολλά διαφορετικά ζώα. Μια ακρίδα κάθεται πάνω στην βελανιδιά που έμεινε, τι ωραίο γεύμα για τον βάτραχο μας ούτε που το περίμενε! Ξαφνικά ένας λαγός ξεπήδησε από ένα δέντρο η αλεπού φαίνεται να τον έχει βάλει στο μάτι για τα καλά! Στην τηλεόραση το είπαν! Είναι αλήθεια, πήρε φωτιά ένα τμήμα του δάσους και κάηκαν κάποια από τα φυτά κάηκαν πεύκα και ορισμένα φύλλα από βελανιδιές, δυστυχώς ούτε κάποια ζώα δεν επέζησαν. Σκαντζόχοιροι και χελώνες χάθηκαν όπως και μερικοί βάτραχοι. Ένα τμήμα της βλάστησης κάηκε σχεδόν ολοσχερώς με αποτέλεσμα πολλά έντομα να μην βρίσκουν τροφή και να αναζητήσουν αλλού φαγητό...

Χρονική διάρκεια: 15-20'

Υλικά: κάρτες που αναγράφονται τα ονόματα διαφορετικών φυτών ή φυτικών προϊόντων και ζώων καθώς και ποιος τρώει ποιόν και από ποιόν τρώγεται.

Οδηγός Βιωματικού Προγράμματος
Δομή για Γ' & Δ' τάξη δημοτικού
Φυσιολάτρες σε δράση
Περιγραφή δραστηριοτήτων

Δραστηριότητα 4η : Trivial Περιβάλλοντος

Στόχος: Τα παιδιά μέσα από το παιχνίδι να αναπτύξουν κριτική σκέψη. Να προσαρμοστούν στην λειτουργία και τους κανόνες της ομάδας, ενισχύοντας το πνεύμα συνεργασίας και ομαδικότητας.

Βγάζουμε από το καλάθι τα αντικείμενα που είχαμε μαζέψει από προηγούμενη δραστηριότητα και με τη βοήθεια των παιδιών τα τοποθετούμε σε μια οριζόντια γραμμή (ώστε να απέχει ίσα το ένα με το άλλο). Τα παιδιά χωρίζονται σε δύο αντίπαλες ισόποσες ομάδες και παρατάσσονται κατά μέτωπο. Κάθε παιδί από κάθε ομάδα έχει έναν αριθμό που να ταυτίζεται με τον αριθμό ενός παιδιού από τη αντίπαλη ομάδα. Ο εμπυχωτής φωνάζει δυνατά το αντικείμενο και έναν αριθμό.

Τα παιδιά που ακούσουν τον αριθμό τους δηλαδή ένα παιδί από κάθε ομάδα τρέχει να πιάσει το αντικείμενο. Όποιος πιάσει το αντικείμενο πρώτος κερδίζει ένα πόντο για την ομάδα του.

Στη συνέχεια του κάνουμε μια ερώτηση* αν απαντήσει σωστά παίρνει ακόμα ένα πόντο αν όχι παίρνει πόντο η άλλη ομάδα. (Στις ερωτήσεις οι παίχτες έχουν δικαίωμα να συμβουλευτούν την ομάδα τους)

1. Πώς μπορούμε να καταλάβουμε την ηλικία ενός κομμένου δέντρου;

Μετρώντας τους δακτύλιους του κορμού του (ένας χρόνος = 2 δακτυλιοί)

2. Ποιο δέντρο ονομάζεται φυλλοβόλο;

Τα δέντρα τα οποία χάνουν τα φύλλα τους το φθινόπωρο.

3. Τα κωνοφόρα δέντρα έχουν βελόνες ή φύλλα? Μπορείς να φανταστείς γιατί;

Έχουν βελόνες «οικονομικά φύλλα» γιατί όπως είναι μακρόστενες χάνουν λιγότερο νερό, ενώ παράγουν ρητίνη που τα προστατεύει από το χιόνι και το κρύο, ενώ αντέχουν και στον δυνατό αέρα.

4. Ονομάστε δύο είδη φυτών που συναντάμε στην περιοχή

Πεύκο, βελανιδιά, πλατάνι κλπ.

5. Ονομάστε δύο εχθρούς του οικοσυστήματος

Ρύπανση αέρα, απορρίμματα, πυρκαγιές, αστικοποίηση..

6. Πότε ένα οικοσύστημα ονομάζεται τεχνητό;

Όταν δημιουργείται από τον άνθρωπο

7. Αν σε ένα οικοσύστημα κινδύνευε να εξαφανιστεί ένας λαγός ονομάστε ένα ζώο που θα επηρεαζόταν άμεσα από αυτή την εξαφάνιση

Αλεπού, κουκουβάγια

8. Αν σε ένα οικοσύστημα κινδύνευε να εξαφανιστεί ένας ποντικός ονομάστε ένα ζώο που θα επηρεαζόταν άμεσα από αυτή την εξαφάνιση

Αετός, φίδι, κουκουβάγια, αλεπού

Οδηγός Βιωματικού Προγράμματος
Δομή για Γ' & Δ' τάξη δημοτικού
Φυσιολάτρες σε δράση
Περιγραφή δραστηριοτήτων

9. Αν σε ένα οικοσύστημα κινδύνευε να εξαφανιστεί η ακρίδα ονοματίστε ένα ζώο που θα επηρεαζόταν άμεσα από αυτή την εξαφάνιση
Ο ποντικός, ο βάτραχος, πουλιά
10. Ονοματίστε ένα ζώο που βρίσκεται στην κορυφή της τροφικής πυραμίδας
Γεράκι, αετός και (άνθρωπος)
11. Γιατί τα αυτοκίνητα που κυκλοφορούν στο κέντρο της πόλης κυκλοφορούν ορισμένες μέρες αυτά με μονό αριθμό και άλλες μέρες αυτά με ζυγό;
Για να επιτευχθεί μείωση της συγκέντρωσης των ρυπαντών αερίων
12. Ποιο είναι το αέριο με τη μεγαλύτερη συμβολή στην ενίσχυση του φαινομένου του θερμοκηπίου;
Το διοξείδιο του άνθρακα (CO₂). Συμβάλλει σε ποσοστό 50-60% .
13. Η αλιεία αποτελεί απειλή για το θαλάσσιο οικοσύστημα. Σωστό ή Λάθος;
Λάθος. Η αλιεία δεν είναι απειλή. Η υπεραλίευση και η παράνομη αλιεία είναι απειλές.
14. Είναι προτιμότερο να ρίχνουμε μέσα σε σακούλα τα σκουπίδια στον κάδο ανακύκλωσης και όχι χύμα.
Σωστό ή Λάθος;
Λάθος. Είναι προτιμότερο να τα ρίχνουμε χύμα γιατί έτσι διευκολύνουμε τη διαδικασία της ανακύκλωσης
15. Τα παλαιά οχήματα στο τέλος της ζωής τους αν δεν ανακυκλωθούν μπορούν να είναι επιβλαβή για το περιβάλλον. Σωστό ή Λάθος;
Σωστό. Αν δεν ανακυκλωθούν μπορούν να γίνουν πηγή δημιουργίας αποβλήτων με σοβαρές επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.
16. Το φαινόμενο του θερμοκηπίου έχει ως συνέπεια τη μείωση της θερμοκρασίας του πλανήτη.
Λάθος έχει ως συνέπεια την αύξηση της
17. Ο θόρυβος είναι ένα είδος ρύπανσης;
Ναι. Ηχορύπανση και τρομάζει τα άγρια ζώα
18. Ονομάστε ένα ζώο που κινδυνεύει άμεσα να εξαφανιστεί, από το λιώσιμο των πάγων.
Η πολική αρκούδα
19. Πείτε μια πιθανή αιτία για το ξέσπασμα πυρκαγιάς;
Εμπρησμός, απροσεξία ανθρώπου.
20. Πείτε ένα λόγο για τον οποίο ο υπερκαταναλωτισμός θεωρείται περιβαλλοντικό πρόβλημα
Περισσότερα εργοστάσια άρα περισσότερη κατανάλωση ενέργειας
Περισσότερα απορρίμματα και πλαστικές σακούλες
- Χρονική διάρκεια: 15-20'
- Υλικά: 1. Το καλάθι με τα υλικά που μάζεψαν τα παιδιά από την πρώτη δραστηριότητα.
2. Ερωτήσεις που θα τεθούν στις ομάδες

Οδηγός Βιωματικού Προγράμματος
Δομή για Γ' & Δ' τάξη δημοτικού
Φυσιολάτρες σε δράση
Περιγραφή δραστηριοτήτων

Δραστηριότητα 6η : Οικοσύστημα και Περιβαλλοντική Υποβάθμιση

Στόχος: Τα παιδιά να εκφραστούν ψυχοκινητικά παίρνοντας ερεθίσματα από το περιβάλλον. Να εξοικειωθούν με την συλλογή πληροφοριών .Να αναγνωρίσουν και να προβληματιστούν γύρω από τα διαφορετικά προβλήματα που μπορούν να υποβαθμίσουν ή να απειλήσουν το φυσικό περιβάλλον. Να αναπτύξουν κριτική και δημιουργική σκέψη για την αναβάθμιση του περιβάλλοντος. Να διευρύνουν τους ορίζοντές τους μέσα από τη συζήτηση, την επιχειρηματολογία και την επικοινωνία.

Χωρίζουμε τα παιδιά σε 5 ομάδες, τους εξηγούμε πως θέλουμε να διαλέξει η κάθε ομάδα από ένα τμήμα της περιοχής στην οποία βρισκόμαστε (10 τ.μ) Εξηγούμε πως η κάθε ομάδα επισκέπτεται την περιοχή της και καλείται να την παρατηρήσει και να τη μελετήσει καλά. Κοιτάζτε όλα τα αντικείμενα φυσικά/ τεχνητά. Έπειτα επιστρέψτε στη βάση των ομάδων και προσπαθήστε να μας κάνετε μια θεατρική αναπαράσταση του χώρου που μελετήσατε με παντομίμα. Οι υπόλοιπες ομάδες καλούνται να αναγνωρίσουν τα στοιχεία του χώρου. (10 λεπτά)

Υπάρχουν κάποια αντικείμενα που κατά τη γνώμη σας δεν θα έπρεπε να βρίσκονται εκεί; Πώς βρέθηκαν εκεί; Μπορεί να βλάψουν το οικοσύστημα το οποίο βρισκόμαστε; Με ποιο τρόπο μπορεί να γίνει αυτό; Τι άλλα προβλήματα μπορεί να επιφέρουν. Στο σημείο αυτό μοιράζουμε φύλλα δραστηριότητας με τις ερωτήσεις στα παιδιά που προτείνονται παρακάτω.

Η κάθε ομάδα καλείται να προβληματιστεί γύρω από την περιοχή μελέτης της εντοπίζοντας τα οποία προβλήματα που θεωρεί ότι συμβάλουν στην περιβαλλοντική υποβάθμιση και φυσικά να προτείνει λύσεις για την καλύτερη προστασία της. (10 λεπτά)

Χρονική διάρκεια: 20'

Υλικά: Φύλλα δραστηριότητας ομάδων, Μολύβια -μαρκαδόροι

Οδηγός Βιωματικού Προγράμματος
Δομή για Γ' & Δ' τάξη δημοτικού
Φυσιολάτρες σε δράση
Φύλλα δραστηριότητας

Είστε η ομάδα των.....

Παρατηρήστε καλά την περιοχή σας. Περιγράψτε στην ομάδα σας τι βλέπει ο καθένας από εσάς.

Προετοιμαστείτε για την αναπαράσταση του χώρου με μορφή παντομίμας. Διαλέξτε ο καθένας από ένα ρόλο και κάντε πρόβα!

Σκεφτείτε υπάρχει κάτι στο χώρο που σας προκάλεσε περισσότερο ενδιαφέρον; Τι ήταν αυτό;

.....

.....

.....

.....

Εντοπίστε κάποια αντικείμενα που κατά τη γνώμη σας δεν θα έπρεπε να βρίσκονται στο χώρο και συζητήστε πως μπορεί να βρέθηκαν εκεί.

Συμπληρώστε τον παρακάτω πίνακα με τις συνέπειες που μπορεί να υπάρξουν με την παραμονή των αντικειμένων αυτών στο χώρο ή με την αύξησή τους. Με ποια περιβαλλοντικά προβλήματα συνδέονται. Σκεφτείτε λύσεις που μπορείτε να προτείνεται για την προστασία από το κάθε πρόβλημα, ώστε να τις συζητήσουμε ομαδικά.

Αντικείμενα	Συνέπειες	Λύσεις

Οδηγός Βιωματικού Προγράμματος
Δομή για Γ' & Δ' τάξη δημοτικού
Φυσιολάτρες σε δράση
Φύλλα δραστηριότητας

Δραστηριότητα 7η : Συλλογή Αποτυπωμάτων

Στόχος: Τα παιδιά να εκφραστούν καλλιτεχνικά. Να γνωρίσουν την ποικιλομορφία που υπάρχει στη φύση.

Το κάθε παιδί συλλέγει ζωγραφίζοντας τα αποτυπώματα όσων κορμών θέλει, φτιάχνοντας την δική του έκθεση, ή το δικό του «δασικό αποτύπωμα»

Χρονική διάρκεια: 10'

Υλικά: Μια κόλλα Α2, Μολύβια, κυρομπογιές

Δραστηριότητα 8η: Χαλάρωση - Αποχαιρετισμός

Καλούμε τα παιδιά σε κύκλο και προσποιούμαστε πως κρατάμε ένα τριαντάφυλλο και το μυρίζουμε. Δίνουμε το φανταστικό τριαντάφυλλο σε ένα παιδί του κύκλου το οποίο το παίρνει, στη συνέχεια λέει τι του άρεσε περισσότερο στην σημερινή συνάντηση και έπειτα το δίνει «προσεκτικά» στον διπλανό του. Το φανταστικό τριαντάφυλλο ταξιδεύει στον κύκλο με τον ίδιο τρόπο μέχρι να φτάσει ξανά σε εμάς.

Χρονική διάρκεια: 5'